

Uddannelses- og Forskningsministeriet

13. juni 2016

Indspil til temaer til FORSK2025 vedr. medicinal og sundhedsforskning

Sekretariatet for Biopeople, Denmark's Life Science Cluster, takker for muligheden for at give forslag til det kommende FORSK2025 katalog.

Biopeople ser forskning, udvikling og validering i krydsfeltet mellem IT, farma og slutbruger/patienter som et væsentligt indsatsområde. Det, der sker i disse år i dette krydsfelt er, at der udvikles flere og flere apps til smartphones, Ipads, og Pc'er samt andre mere specifikke e-Health applikationer og andre teknologiske løsninger målrettet diagnosticering, behandling, monitorering og rehabilitering ved sygdom. Samtidig med, at udviklingen af IT løsninger til sygdomsramte borgere er i rivende udvikling, sker der ikke en tilsvarende validering af produkters og løsningers anvendelse, effektivitet samt validitet ved brug af løsningerne i forhold til behandling svarende til de krav som fx lægemiddelindustrien skal efterleve.

Biopeople har initieret et fælles projekt "Biomarkører som spirende vækstområde", der er støttet af Forsknings- og Innovationsstyrelsen med InFinIT (Aalborg Universitet), Brandbase (Syddansk Universitet) og GTS Institutet Bioneer, hvor samarbejdet mellem IT Health og antropologer med fokus på slutbrugere i forhold til anvendelsen af biomarkører gerne skulle munde ud i flere projekter, som sætter forholdet mellem patienter, lægemiddelforskning & -udvikling og it i fokus. Projektet ser på, hvordan et styrket samarbejde kan skabe nye muligheder for innovation på biomarkørfeltet.

Dette fælles projekt viser allerede i den initiale fase, hvor vigtigt det er at skabe dialog mellem de forskellige interessenter, hvis man skal opnå fælles udviklingsplatforme og referencerammer, der ultimativt kan forbedre diagnose, behandling, monitorering og rehabilitering på en lang række sygdomsområder.

Projektet giver også en indikation af, at tværfagligt samarbejde på dette indtil videre relativt udforskede område er af stor betydning og vigtighed, hvis det skal have den ønskede, forbedrede effekt på behandling og økonomi.

Biopeople har følgende konkrete forslag til forskningstema for Forsk2025:

Indspil til temaer til FORSK2025: Tværgående sundhedsfaglig forskning

1. Resumé

De samfundsmæssige udfordringer på sundhedsområdet og den hurtige og stigende udvikling af IT løsninger til brug for diagnosticering, behandling, monitorering og rehabilitering nødvendiggør en tværdisciplinær forskningsindsats med brugerinddragelse for at sikre brugervenlige, optimale og valide samfundsøkonomiske teknologiske løsninger (fx ved valideret brug af sundhedsapps).

2. Samfundsudfordringer og/eller muligheder

Der er store samfundsmæssige udfordringer inden for medicinal- og sundhedsområdet i kraft af ændret demografi og stigende sundhedsomkostninger. Samtidig er der en stor vækst i behovet for udnyttelse af ny tids- og omkostningsbesparende teknologi, samt at få valideret den praktiske applikation af ny teknologi på både institutionsplan og individuelt plan.

Der ligger store muligheder i at forstærke tværdisciplinær forskning, hvor forskningsområder, der hidtil har fungeret uafhængigt af hinanden sættes i spil i et samarbejde, hvor slutbrugeren/patienten spiller en væsentlig rolle. Samtidig er der et stort og absolut ikke uvæsentligt behov for validering af løsninger fra starten, så man undgår spild af ressourcer ved udvikling af løsninger, som i sidste ende ikke fungerer optimalt eller kan godkendes af myndighederne i forbindelse med diagnose, behandling og monitorering eller rehabilitering i forbindelse med sygdom.

3. Forskningsbehov

Der er et stort behov for dokumentation af værdi og effekt inden for e-Health appliceret på patientpopulationer. Antropologisk orienteret forskning vedrørende brugernes oplevelse og behov kan afklare på hvilken måde e-Health løsninger i brugernes øjne vil kunne lette hverdagen med sygdom – et nødvendigt indspil, som kan bidrage væsentligt til det udviklingsarbejde, der foregår på e-Health området. Derudover er der behov for valideringsprocesser i forhold til teknologiske løsninger, som vedrører diagnose, monitorering, behandling og rehabilitering, så disse potentielle løsninger modsvarer myndighedskrav ved anvendelse, svarende til de krav der stilles til validering af nye lægemidler.

4. Forhold vedrørende udmøntning og implementering af forskningsindsatsen

Udmøntning og implementering af en forskningsindsats i krydsfeltet mellem IT, farma og slutbrugere/patienter forudsætter etablering af dialog mellem parterne. Dette kan ske via en i første omgang struktureret indsats, hvor repræsentanter for parterne sammen definerer de første forskningsprojekter. Derudover er det vigtigt at synliggøre området som et højt prioriteret, samfundsrelevant forskningsområde for at skabe incitament til, at flere tværdisciplinære grupper definerer relevante projekter.

5. Danske forudsætninger

Vi har gode forudsætninger for at indlede struktureret forskning på det ovennævnte felt. Dels har Danmark en stolt tradition inden for life science, hvor vi gennemfører flest kliniske afprøvninger per

capita med nye lægemidler, og dels betyder den etablerede struktur af innovationsnetværk, at der er basis for at skabe tværfaglige forskningsmiljøer. Endelig lægges der i disse år et nyttigt arbejde i at inddrage patienter i behandlingen. Det sidste kan ved hjælp af ovennævnte forslag gøres mere stringent og struktureret, og forskningsprojekter af den ovennævnte karakter kan bidrage til at højne bevidstheden og synligheden af patienters rolle og indflydelse i behandlingsøjemed. I den sammenhæng skal nævnes, at Biopeople i indeværende år har initieret etablering af en dansk platform for det europæiske EUPATI samarbejde (<http://www.patientsacademy.eu>), et initiativ som kunne spille en rolle i forskningsprojekter, der omfatter patienter.

6. Mål, effekt og perspektiver

Den beskrevne forskningsindsats er en nødvendighed i et samfund, hvor e-Health og IT applikationer allerede er en del af hverdagen. Danmark kan blive foregangsland i forhold til den mest optimale udvikling, samfundsøkonomiske anvendelse og validering af nye teknologiske løsninger i behandlingen af sygdom. Og dette kan kun gøres gennem brugerinddragelse og en tværdisciplinær tilgang samt etablering af processer og strukturer til validering af produkter og løsninger.

7. Kontaktperson

Per Spindler, direktør, Biopeople, pesp@biopeople.ku.dk, 2875 6572.